

94

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 8 maja 1987 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 19 marca 1987 r. o zmianie ustawy o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 9, poz. 54) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142);
- 2) ustawą z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 91);
- 3) ustawą z dnia 19 marca 1987 r. o zmianie ustawy o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 9, poz. 54)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem nowej, ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje przepisów:

- 1) art. 24 i 25 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108) w brzmieniu:
„Art. 24. Traci moc dekret z dnia 1 marca 1946 r.

o Straży Obywatelskiej na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. Nr 10, poz. 71).

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 2) art. XXV ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142) w brzmieniu:

„Art. XXV. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.”;

- 3) art. 53 ustawy z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 91) w brzmieniu:

„Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1975 r., z wyjątkiem art. 34 ust. 7, art. 35 ust. 5, art. 36 i 50, które wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.”;

- 4) art. 3 ustawy z dnia 19 marca 1987 r. o zmianie ustawy o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 9, poz. 54) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 kwietnia 1987 r.”

Minister Spraw Wewnętrznych: w z. W. Pożoga

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 maja 1987 r. (poz. 94)

USTAWA

z dnia 13 czerwca 1967 r.

o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej.

W celu jak najszerszego włączenia społeczeństwa do realizacji zadań związanych z zapewnieniem ładu i porządku publicznego stanowi się, co następuje:

Art. 1. Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej, zwana dalej w skrócie ORMO, jest organizacją o charakterze społecznym, zrzeszającą oddanych socjalizmowi i Polsce Ludowej obywateli, gotowych czynnie i w sposób zorganizowany uczestniczyć w ochronie ładu i porządku publicznego.

Art. 2. 1. Do zadań ORMO należy w szczególności:

- 1) rozwijanie i umacnianie wśród szerokich rzesz społeczeństwa poszanowania dla zasad współżycia społecznego oraz kształtowanie właściwego stosunku do mienia społecznego;
- 2) uczestniczenie w czynach społecznych i akcjach ratowniczych oraz w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych;
- 3) popularyzowanie przepisów prawnych dotyczących ochrony porządku publicznego;
- 4) współdziałanie z organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych i innymi organami administracji państwowej, a także z organizacjami społecznymi, w ochronie porządku publicznego oraz mienia społecznego i mienia obywateli;
- 5) współdziałanie z organami obrony cywilnej oraz z organizacjami społecznymi w rozwijaniu powszechnej samoobrony ludności.

2. ORMO stosuje w swej działalności przede wszystkim środki społecznego oddziaływania.

Art. 3. 1. Członkiem ORMO może zostać pełnoletni obywatel polski wyróżniający się nienaganną postawą obywatelską i dający rękojmię należytego wykonywania obowiązków członka ORMO.

2. Członek ORMO pełni swoje obowiązki społecznie, na podstawie dobrowolnego przystąpienia do organizacji.

3. Członkiem honorowym ORMO może zostać obywatel polski, który swoją działalnością zasłużył się dla rozwoju ORMO.

4. Członkiem wspierającym ORMO może być osoba fizyczna lub prawna, popierająca cele tej organizacji i wspomagająca finansowo bądź w innej formie jej działalność.

Art. 4. 1. Terenem działalności ORMO jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Jednostki ORMO tworzy się w osiedlach miejskich, w miastach nie podzielonych na osiedla, wsiach i w zakładach pracy.

3. Dla działalności w określonych dziedzinach ochrony porządku publicznego mogą być tworzone specjalistyczne jednostki ORMO, składające się z członków ORMO o określonych kwalifikacjach i zainteresowaniach.

4. Jednostki działające na terenie gminy miasta i gminy, miasta lub dzielnicy tworzą odpowiednio organizacje: gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO.

5. Jednostkom utworzonym w zakładach pracy, liczącym powyżej 100 członków, mogą być nadane uprawnienia organizacji ORMO.

6. Organizacje gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO oraz jednostki, którym nadano uprawnienia organizacji, działające na obszarze województwa, tworzą wojewódzką organizację ORMO.

Art. 5. 1. Społeczny nadzór nad działalnością ORMO sprawują: Krajowy Społeczny Komitet ORMO oraz wojewódzkie, miejskie, dzielnicowe, miejsko-gminne i gminne społeczne komitety ORMO.

2. W skład Krajowego Społecznego Komitetu ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani przez wojewódzkie organizacje ORMO oraz przedstawiciele delegowani przez centralne instancje Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego, ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej i organizacji młodzieżowych, a także przez Radę Państwa, Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Obrony Narodowej oraz Sprawiedliwości.

3. W skład wojewódzkich społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani przez wojewódzkie organizacje ORMO spośród ich członków oraz przedstawiciele delegowani przez wojewódzkie instancje organizacji politycznych wymienionych w ust. 2, wojewódzkie organizacje międzyzwiązkowe i instancje organizacji młodzieżowych, a także przez wojewódzkie rady narodowe, prezesów sądów wojewódzkich, prokuratorów wojewódzkich, szefów wojewódzkich sztabów wojskowych oraz szefów wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych.

4. W skład miejskich i dzielnicowych społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani spośród członków ORMO przez miejskie lub dzielnicowe organizacje ORMO oraz przedstawiciele delegowani przez miejskie (dzielnicowe) instancje organizacji politycznych wymienionych w ust. 2, instancje organizacji młodzieżowych, a także przez miejskie (dzielnicowe) rady narodowe, prezesów sądów rejonowych i prokuratorów rejonowych w miastach lub w dzielnicach będących siedzibą tych sądów lub prokuratur.

5. W skład miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani spośród członków miejsko-gminnej lub gminnej organizacji ORMO.

6. Społeczne komitety ORMO, o których mowa w ust. 1, wybierają na pierwszym posiedzeniu przewodniczącego komitetu i dwóch jego zastępców.

7. Okres kadencji społecznych komitetów ORMO trwa 4 lata.

8. Społeczne komitety ORMO powinny odbywać posiedzenia co najmniej dwa razy w roku.

Art. 6. 1. Do zadań Krajowego Społecznego Komitetu ORMO należy:

- 1) nadzorowanie realizacji zadań ustawowych ORMO,
- 2) zapewnianie warunków prawidłowej działalności organizacji ORMO,
- 3) propagowanie działalności ORMO na terenie kraju,
- 4) powoływanie Komendanta Głównego ORMO oraz jego zastępców spośród członków ORMO wchodzących w skład tego Komitetu, a także szefa sztabu ORMO,
- 5) rozpatrywanie okresowych sprawozdań z działalności ORMO przedstawianych przez Komendanta Głównego ORMO i ocena tej działalności
- 6) ustalanie wytycznych do działalności ORMO we współdziałaniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz władzami organizacji politycznych i młodzieżowych,
- 7) przedstawianie Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdań i informacji z działalności ORMO,

8) występowanie do Ministra Spraw Wewnętrznych o uchylenie uchwał wojewódzkich społecznych komitetów ORMO, jeżeli są one sprzeczne z prawem lub z kierunkami działania ORMO,

9) przedstawianie wniosków o nadanie członkom ORMO odznaczeń państwowych oraz odznak honorowych w trybie określonym w odrębnych przepisach,

10) nadawanie, na wniosek wojewódzkich społecznych komitetów ORMO lub Komendanta Głównego ORMO, odznaki honorowej „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”,

11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących działalności ORMO,

12) czuwanie nad dysponowaniem własnymi środkami finansowymi ORMO.

2. Do zadań wojewódzkich społecznych komitetów ORMO należy:

1) powoływanie wojewódzkich komendantów ORMO, ich zastępców oraz szefów sztabów ORMO spośród członków ORMO wchodzących w skład tych komitetów, po zasięgnięciu opinii prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej,

2) zapewnianie warunków prawidłowej działalności wojewódzkiej organizacji ORMO,

3) propagowanie działalności ORMO i pozyskiwanie kandydatów na członków ORMO,

4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań z działalności ORMO przedstawianych przez właściwego komendanta ORMO i ocena tej działalności,

5) ustalanie wytycznych do działalności organizacji ORMO we współdziałaniu z właściwymi organami rad narodowych, organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz z właściwymi organami organizacji politycznych i młodzieżowych,

6) przedstawianie szefowi wojewódzkiego urzędu spraw wewnętrznych sprawozdań i informacji z działalności wojewódzkiej organizacji ORMO,

7) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących działalności ORMO na terenie właściwości społecznego komitetu ORMO,

8) czuwanie nad dysponowaniem własnymi środkami finansowymi wojewódzkiej organizacji ORMO,

9) opiniowanie wniosków o nadanie odznaczeń państwowych i odznak honorowych dla członków ORMO,

10) podejmowanie uchwał o nadaniu godności członka honorowego ORMO,

11) podejmowanie decyzji o przyjęciu na członka wspierającego ORMO,

12) nadawanie uprawnień organizacji ORMO jednostkom liczącym powyżej 100 członków.

3. Do miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO należy wykonywanie odpowiednio zadań określonych w ust. 2 pkt 2—5 i 8, a ponadto:

1) powoływanie miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych komendantów ORMO, ich zastępców oraz szefów sztabów ORMO spośród członków ORMO wchodzących w skład tych komitetów, po zasięgnięciu opinii prezydium właściwej rady narodowej,

2) zatwierdzanie wyboru komendantów jednostek ORMO i ich zastępców,

3) nadzór nad dyscypliną organizacyjną członków ORMO,

4) podejmowanie uchwał o wyróżnieniu członków ORMO,

5) zatwierdzanie wniosków o pozbawienie członkostwa ORMO w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1.

4. Terenowe społeczne komitety ORMO współdzia-

ląją ze sobą w zakresie realizacji przez jednostki i organizacje ORMO ich zadań.

Art. 7. 1. Komendant Główny ORMO kieruje jej działalnością i reprezentuje ORMO na zewnątrz. Za wykonanie swoich zadań Komendant Główny ORMO odpowiada przed Krajowym Społecznym Komitetem ORMO.

2. Działalnością organizacji wojewódzkich, miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych ORMO kierują komendanci wojewódzcy, miejscy, dzielnicowi, miejsko-gminni i gminni ORMO. Za wykonanie swoich zadań komendanci ORMO odpowiadają przed właściwymi społecznymi komitetami ORMO.

3. Komendanci wymienieni w ust. 1 i 2 wykonują swoje zadania przy pomocy sztabów ORMO.

4. Działalnością jednostek ORMO kierują bezpośrednio ich komendanci wybierani przez członków jednostek ORMO.

Art. 8. Odwoływanie komendantów, ich zastępców oraz szefów sztabów organizacji ORMO, a także komendantów jednostek ORMO, następuje w trybie i na zasadach przewidzianych do powoływania albo wybierania na te stanowiska.

Art. 9. Organizacje i jednostki ORMO mogą posiadać sztandar oraz używać pieczęci i godła.

Art. 10. 1. Wykonując swoje zadania członkowie ORMO działają samodzielnie lub razem z funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej albo z przedstawicielami innych organów powołanych do ochrony porządku publicznego oraz współdziałają z organami samorządu mieszkańców miast i wsi, instytucjami państwowymi, jednostkami gospodarki uspołecznionej, organizacjami spółdzielczymi i społecznymi.

2. Zadania w zakresie ochrony porządku publicznego członkowie ORMO wykonują pod kierownictwem organów podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

3. Organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych obowiązane są szkolić członków ORMO w zakresie przygotowania ich do wykonywania zadań określonych w st. 2.

4. Jeżeli jest to konieczne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa lub przywrócenie porządku publicznego, członkowie ORMO mogą być skoszarowani na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. W czasie pełnienia swych obowiązków członkowie ORMO posługują się oznaką organizacyjną lub noszą ubiór organizacyjny.

Art. 11. 1. Społeczne komitety ORMO lub komendanci ORMO składają na żądanie właściwych rad narodowych lub ich organów sprawozdania i informacje dotyczące działalności ORMO.

2. Sprawozdania i informacje składane właściwym radom narodowym lub ich organom przez terenowe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych powinny uwzględniać ocenę działalności ORMO na rzecz ochrony porządku publicznego.

Art. 12. 1. Minister Spraw Wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością ORMO oraz określa kierunki jej działania.

2. W razie sprzeczności uchwały społecznego komitetu ORMO z prawem lub niezgodności z kierunkami działania ORMO, Minister Spraw Wewnętrznych może uchwałę uchylić, a w razie stwierdzenia rażących nieprawidłowości działania, może ten komitet rozwiązać.

3. Uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych określone w ust. 2 w zakresie uchylania uchwał przysługują również szefom wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych w stosunku do miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO.

Art. 13. Członek ORMO obowiązany jest:

1) sumiennie wykonywać powierzone mu zadania oraz

przestrzegać dyscypliny organizacyjnej, a w postępowaniu swym kierować się zawsze zasadami uczciwości i praworządności,

2) swoją obywatelską postawą oddziaływać wychowawczo na otoczenie, zwłaszcza w miejscu pracy i zamieszkania,

3) interweniować w przypadku ujawnienia przestępstwa, wykroczenia przeciw porządkowi publicznemu lub mieniu, a w szczególności w razie potrzeby przywrócenia zakłóconego porządku publicznego lub bezpośredniej groźby jego naruszenia,

4) udzielać obywatelom niezbędnej pomocy, zwłaszcza w przypadkach katastrof i klęsk żywiołowych.

Art. 14. 1. Członkom ORMO przysługuje przy wykonywaniu powierzonych im zadań prawo:

1) udzielania pouczeń w celu zapobieżenia naruszeniu porządku publicznego,

2) legitymowania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, jak również świadków przestępstwa lub wykroczenia,

3) kontroli przestrzegania przez użytkowników dróg przepisów o bezpieczeństwie ruchu i porządku na drogach publicznych,

4) doprowadzenia do funkcjonariusza MO albo do najbliższego urzędu spraw wewnętrznych, komisariatu lub posterunku MO osoby, w stosunku do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo lub wykroczenie, oraz prawo stosowania przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej i indywidualnych aereolowych środków obojędnających w granicach niezbędnej potrzeby, jeżeli osoba ta mimo zagrożenia zastosowaniem przymusu bezpośredniego przeciwstawia się doprowadzeniu;

5) dokonywania czynności nie cierpiących zwłoki, mających na celu niedopuszczenie do zatarcia bądź zniszczenia śladów i dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

2. Ponadto członkom ORMO przysługuje prawo:

1) brania udziału w rozprawach przed kolegiami do spraw wykroczeń w charakterze oskarżyciela publicznego i wnoszenia odwołań od postanowień i orzeczeń tych kolegów w sprawach określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia,

2) zwracania się do sądów społecznych o rozpatrzenie spraw należących do ich właściwości.

3. Minister Spraw Wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i sposób postępowania przy wykonywaniu przez członków ORMO uprawnień wymienionych w ust. 1 w pkt 1 i 2 oraz 4 i 5.

4. Członek ORMO obowiązany jest okazać legitymację organizacyjną na żądanie osoby, w stosunku do której wykonuje on swoje uprawnienia.

Art. 15. Członek ORMO korzysta w czasie wykonywania powierzonych mu zadań z ochrony prawnej, przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Za przestępstwa popełnione w czasie wykonywania swych obowiązków członek ORMO odpowiada tak jak funkcjonariusz publiczny.

Art. 16. 1. W celu pełnienia obowiązków w ORMO członek tej organizacji może być zwolniony od pracy zawodowej w wymiarze nie przekraczającym 12 dni roboczych w roku.

2. W razie zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub zakłócenia porządku publicznego, zakład pracy jest obowiązany zwolnić od pracy zawodowej członka ORMO na czas niezbędny do wykonywania zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa lub przywracaniem porządku publicznego. Okresów nieobecności z tych po-

wodów nie wlicza się do okresów zwolnień, o których mowa w ust. 1.

3. Zwolnień o których mowa w ust. 1 i 2, udziela się na wniosek szefa właściwego miejscowo urzędu spraw wewnętrznych.

4. Za czas zwolnienia od pracy członek ORMO zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia oraz świadczeń wynikających ze stosunku pracy. Należności przysługujące skoszarowanym członkom ORMO regulują odrębne przepisy.

5. Członkowie ORMO nie będący pracownikami, których powołano na szkolenie lub ćwiczenia trwające przez co najmniej 8 godzin dziennie, otrzymują ekwiwalent wypłacany przez właściwy urząd spraw wewnętrznych w wysokości 1/30 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej, obliczonego za poprzedni rok kalendarzowy.

6. Przepis ust. 5 stosuje się także do członków ORMO będących członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

Art. 17. 1. W razie pełnienia powierzonych mu zadań poza miejscem zamieszkania, członek ORMO otrzymuje zwrot kosztów przejazdu państwowymi środkami komunikacji oraz diety w wysokości i na zasadach ustalonych dla funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej.

2. W przypadku użycia przez członka ORMO do wykonania powierzonych mu zadań własnych środków lokomocji przysługuje mu prawo do otrzymania zwrotu poniesionych kosztów przejazdu w wysokości i na zasadach ustalonych dla pracowników państwowych za użycie prywatnego pojazdu w sprawach służbowych.

Art. 18. 1. Członek ORMO, który w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, korzysta w zakresie leczenia tego przypadku ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia oraz z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i leki, na zasadach ustalonych dla pracowników.

2. Świadczeń określonych w ust. 1 udzielają zakłady społeczne służby zdrowia na podstawie zaświadczenia wydanego przez właściwy organ podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych, stwierdzającego, że uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia nastąpiły w związku z wykonywaniem obowiązków członka ORMO.

Art. 19. Zaopatrzenie emerytalne członków ORMO, którzy wskutek wypadku w związku z pełnieniem obowiązków w tej organizacji zostali zaliczeni do jednej z grup inwalidów, jak też ich rodzin, a także rodzin członków ORMO zmarłych w związku przyczynowym z pełnieniem swych obowiązków, normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin.

Art. 20. Członkowi ORMO służy prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do służby w Milicji Obywatelskiej.

Art. 21. Członek ORMO, który wykazał ofiarność i uzyskał dobre wyniki przy wykonywaniu powierzonych mu zadań, może być wyróżniony pochwałą, nagrodą pieniężną lub rzeczową, odznaką honorową „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”, odznaką „Za zasługi w ochronie porządku publicznego” albo inną odznaką, a także przedstawiony do odznaczenia państwowego.

Art. 22. 1. W stosunku do członków ORMO, którzy naruszają dyscyplinę organizacyjną, mogą być stosowane następujące kary:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,

- 3) nagana z ostrzeżeniem,
- 4) wydalenie z ORMO.

2. Kary dyscyplinarne wymienione w ust. 1 pkt. 1 wymierzają komendanci jednostek ORMO, a kary wymienione w pkt 2—4 wymierzają sądy honorowe.

Art. 23. 1. Zgłoszenie wystąpienia z ORMO powoduje utratę członkostwa ORMO.

2. Utrata członkostwa ORMO następuje również na skutek:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z winy umyślnej i ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę dodatkową utraty praw publicznych.

Art. 24. 1. Członkostwa ORMO można pozbawić na skutek:

- 1) nieusprawiedliwionego niestawienia się do wykonywania obowiązków organizacyjnych przez okres 6 miesięcy;
 - 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za inne przestępstwo niż wymienione w art. 23 ust. 2 pkt 1.
2. Decyzję o pozbawieniu członkostwa ORMO w przypadkach określonych w ust. 1 podejmuje społeczny komitet ORMO na wniosek komendanta jednostki ORMO lub terenowego organu podległego Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 25. 1. Szczegółową organizację ORMO, tryb przyjmowania członków oraz powoływania i wyboru komendantów organizacji i jednostek ORMO, a także członków społecznych komitetów ORMO, skład sądów honorowych i sposób ich powoływania oraz tryb postępowania przed tymi sądami określi statut ORMO nadany przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi wzory sztandaru, pieczęci i godła ORMO oraz oznaki organizacyjnej, ubioru organizacyjnego i odznaki honorowej „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”, jak również zasady ich używania bądź noszenia.

Art. 26. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej określą zasady współdziałania ORMO z organami wojskowymi w zakresie wykonywania przez członków ORMO ich uprawnień w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej i poborowych odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej lub zastępczą służbę poborowych, a także zasady wykonywania uprawnień określonych w art. 14 ust. 1 pkt 3 w stosunku do pojazdów Sił Zbrojnych.

Art. 27. 1. Koszty związane z działalnością ORMO pokrywane są przez właściwe terytorialnie organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2. ORMO może korzystać z pomocy materialnej organów państwowych, instytucji i zakładów pracy, wyrażającej się w udostępnianiu jednostkom ORMO pomieszczeń wraz z urządzeniem i ich utrzymaniem oraz w dostarczaniu środków łączności i — w miarę potrzeby — środków transportowych. Rada Ministrów może określić również inne formy pomocy.

Art. 28. 1. Organizacje i jednostki ORMO mogą posiadać własne środki finansowe pochodzące z:

- 1) wpłat członków wspierających,
- 2) zapisów i darowizn,
- 3) innych wpływów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystywane wyłącznie na cele statutowe.

3. Obsługę finansowo-księgową wykonują właściwe terenowe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych.